

Puolustuspoliittinen osasto

13.4.2015

Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö

PLM LA lausuntopyyntö 9.2.2015; FI.PLM.2015-218

Lausunto tiedonhankintalakyöryhmän mietinnöstä

Puolustuspoliittinen osasto on osallistunut tiiviisti työryhmän työhön. Työryhmä on perehtynyt monipuolisesti ja syvällisesti muuttuneeseen turvallisuusympäristöön sekä tietoturvallisuuteen ja tiedonhankintaan liittyvien asiakokonaisuuksien nykytilaan. Niin ikään on ansiokasta, että mietinnössä tehdään kansainvälistä vertailua Suomen kannalta keskeisten verrokkimaiden tiedustelutoiminnasta ja tietoliikennetiedustelusta sekä niihin liittyvästä lainsäädännöllisestä sääntelystä. Mietinnön kansainvälisestä vertailusta käy ilmi, että toisin kuin verrokkimaissa, Suomessa ei tämän kaltaista lainsäädäntöä vielä ole.

Suomen turvallisuuspoliittinen toimintaympäristö on muuttunut työryhmän työn aikana ja edelleen työn jättämisen jälkeen siten, että turvallisuusuhkien mahdollisuus ja niiden kirjo on kasvanut entisestään ja toimintaympäristön ennustettavuus on muuttunut aiempaa vaikeammaksi. Puolustusjärjestelmämme valmiuden säätelyn perustuessa pitkälti tiedustelujärjestelmän tuottamaan ennakkovaroitukseen, nousee tiedustelukyvyn kehittäminen aivan erityisellä tavalla keskeiseksi Suomen puolustuskyvyn ylläpitämisessä.

Puolustuspoliittinen osasto yhtyy mietinnössä esitettyihin kehittämissuhteisiin. Sotilaallisen tiedustelun kehittämiseksi on välttämätöntä tarkastella samanaikaisesti kaikkia kolmea työryhmän esittämää toimivaltuutta, ulkomaan tietojärjestelmätiedustelua, ulkomaan henkilötiedustelua ja rajat ylittävään tietoliikenteen kohdistuvaa tietoliikennetiedustelua. Tietoliikennetiedustelua koskevan lainsäädännön kehittämisessä tulee lähikohdaksi asettaa toimivaltuudesta säätäminen siten, että tarkasteltava menettely tulisi olemaan toteutettavissa nykyisen perustuslain puitteissa. Edelleen on tärkeää ottaa elinkeinoelämän edustus alusta alkaen mukaan lainsäädännön valmistelutyöhön.

Puolustuspoliittinen osasto pitää erittäin tärkeänä, että työryhmän mietinnössä esitetty tiedustelulaonsäädännön luominen käynnistyy viipymättä uuden hallituksen aloittaessa toimintansa. Osaston näkemyksen mukaan on tarpeen nimetä mahdollisimman pian puolustusministeriön johdolla työryhmä tarkastelemaan sotilaallisen tiedustelutoiminnan edellyttämää lainsäädäntöä ja vastaavasti sisäministeriön johdolla työryhmä tarkastelemaan siviilitiedustelun edellyttämää lainsäädäntöä. Puolustuspoliittinen osasto on valmis asettamaan edustajansa mahdolliseen tulevaan lainsäädäntövalmisteluun.

Osastopäällikkö

Esa Pulkkinen

Yksikönjohtaja

Timo Junntila

Tiedoksi

Päaesikunta